

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004 Julkaistu Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2004 N:o 1083—1084

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1083	Valtioneuvoston asetus päästökauppalain eräiden säännösten voimaantulosta	2915
1084	Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä	2916

N:o 1083

Valtioneuvoston asetus päästökauppalain eräiden säännösten voimaantulosta

Annettu Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä, säädetään 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun päästökauppalain (683/2004) 72 §:n 1 momentin nojalla:

- 1 §
30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun päästökauppalain (683/2004) seuraavat lainkohdat tulevat voimaan 15 päivänä joulukuuta 2004:
- 1) 1 §, 6 §:n 3 kohta;
  - 2) 31, 37—41 ja 45—51 §;
  - 3) 62—65 §; sekä
  - 4) 69 §:n 2 ja 3 momentti ja 71 §.
- 2 §
Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä joulukuuta 2004.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2004

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen*

Neuvotteleva virkamies Päivi Janka

N:o 1084

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä

Annettu Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2004

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun elintarvikelain (361/1995) 48 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kuluttajalle tai suurtaloudelle luovutettavaksi tarkoitettujen valmiiksi pakattujen elintarvikkeiden pakkausmerkintöihin sekä tietoihin, joita elintarvikkeista annetaan esitteessä tai muulla tavoin myynnin yhteydessä.

Tätä asetusta sovelletaan myös yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien pakkausmerkintöihin siltä osin kuin niistä ei säädetä muussa lainsäädännössä.

Tätä asetusta sovelletaan pakkaamattomana myytäviin elintarvikkeisiin siten kuin jäljempänä säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *valmiiksi pakatulla elintarvikkeella* elintarviketta, joka on ennen myyntiä valmiiksi suljettu pakkaukseen kokonaan tai osittain siten, että pakkauksen sisältöä ei voida muuttaa avaamatta tai rikkomatta pakkausta ja joka on tarkoitettu sellaisenaan myytäväksi kuluttajalle tai suurtaloudelle;

2) *merkinnällä* merkintää, joka on säädetty tehtäväksi elintarvikepakkausmerkintään sekä muuta elintarvikepakkausmerkintään tehtyä merkintää (*pakkausmerkintä*) tai mihin tahansa kyseistä elintarviketta seuraavaan tai siihen viittaavaan asiakirjaan, tiedotteeseen, etikettiin tai vastaavaan tehtyä tai liitettyä merkintää, mainintaa, tietoa, tavaramerkkiä, kaupallista merkkiä, kuvaa tai tunnusta;

3) *ainesosalla* ainetta tai valmistetta, myös lisäainetta, jota on käytetty elintarvikkeen valmistukseen ja jota on edelleen jossain muodossa lopullisessa elintarvikkeessa;

4) *koostetulla ainesosalla* elintarvikkeen ainesosaa, joka sisältää useampaa kuin yhtä ainesosaa;

5) *mikrobiologisesti helposti pilaantuvalla elintarvikkeella* elintarviketta, joka pilaantuu herkästi ja siitä syystä muodostaa terveysvaaran lyhyenkin säilytyksen jälkeen; sekä

6) *elintarvike-erällä* joukkoa elintarvikkeen myyntiyksiköitä, jotka on tuotettu, valmistettu tai pakattu samankaltaisissa olosuhteissa.

3 §

Merkintöjen selvyys

Pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä

pysyvällä tavalla helposti havaittavaan paikkaan käyttämällä selkeää kirjasintyyppiä ja riittävän suurikokoisia kirjasimia siten, että merkinnät ovat helposti luettavia ja ymmärrettäviä. Merkintöjä ei saa peittää, hämärtää eikä katkaista millään muulla kirjallisella tai kuvallisella esityksellä.

4 §

Merkintöjen oikeellisuus

Merkinnät eivät saa johtaa kuluttajaa harhaan elintarvikkeen ominaisuuksien, koostumuksen, luonteen, tunnistettavuuden, määrän, säilyvyyden, alkuperän, valmistus- tai tuotantomenetelmän tai muun vastaavan seikan suhteen.

Merkinnöissä ei saa ilmoittaa elintarvikkeella olevan sellaisia erityisiä vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole tai joiden suhteen se ei poikkea muista vastaavista elintarvikkeista.

5 §

Kielimääräykset

Pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä suomen ja ruotsin kielellä. Ruotsin kielen asemasta voidaan käyttää norjan- tai tanskan-kielisiä merkintöjä.

Suomessa valmistetuissa elintarvikkeissa, joita myydään vain yksikielisissä kunnissa, voidaan käyttää näiden kuntien kielellä olevia yksikielisiä merkintöjä. Kaksikielisissä kunnissa voidaan myyntipaikalla pakatuissa elintarvikkeissa käyttää joko suomen- tai ruotsinkielisiä merkintöjä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan maahantuotujen elintarvikkeiden alkuperämaa tai -alue ilmoittaa jollakin kansainvälisessä kaupassa yleisesti käytetyllä kielellä tai yleisesti tunnetuilla kirjainlyhenneillä.

6 §

Pakolliset pakkausmerkinnät

Elintarvikkeen pakkauksessa on oltava ainakin seuraavat merkinnät:

- 1) elintarvikkeen nimi;

- 2) ainesosaluettelo;
- 3) tiettyjen ainesosien määrä;
- 4) sisällön määrä;
- 5) vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta;
- 6) valmistajan, pakkaajan tai Euroopan unionissa toimivan myyjän nimi, toiminimi tai aputoiminimi sekä osoite;
- 7) alkuperämaa tai -alue, jos sen puuttuminen voi johtaa kuluttajaa harhaan elintarvikkeen alkuperän suhteen;
- 8) elintarvike-erän tunnus;
- 9) säilytysohje tarvittaessa;
- 10) käyttöohje tarvittaessa;
- 11) varoitusmerkinnät tarvittaessa; sekä
- 12) elintarvikkeen alkoholipitoisuus, jos se on nestemäisessä elintarvikkeessa yli 1,2 tilavuusprosenttia ja kiinteässä elintarvikkeessa yli 1,8 painoprosenttia.

7 §

Elintarvikkeen nimi

Elintarvikkeen nimenä on käytettävä elintarvikkeelle Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyä nimeä tai tällaisen puuttuessa Suomessa käytettäväksi säädettyä nimeä. Jos tällaista nimeä ei ole, on käytettävä Suomessa yleiseen käyttöön vakiintunutta nimeä tai nimeä, joka kuvaa elintarviketta ja tarvittaessa sen käyttöä siten, että nimi yksilöi täsmällisesti kysymyksessä olevan elintarvikkeen ja erottaa sen elintarvikkeista, joihin se muuten voitaisiin sekoittaa.

Elintarvikkeen nimestä täytyy käydä ilmi elintarvikkeen olomuoto tai elintarvikkeeseen kohdistunut erityinen käsittely, kuten jauhaaminen, pakastaminen, kuivaus, tiivistys tai savustus, jos sellaista tietoa on pidettävä kuluttajan kannalta tärkeänä.

Elintarvikkeen nimenä saa käyttää myös nimeä, jolla elintarviketta toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa laillisesti valmistetaan ja pidetään kaupan. Nimeä on tarvittaessa täydennettävä sen läheisyyteen tehtävillä lisämerkinnöillä sen varmistamiseksi, että kuluttaja saa elintarvikkeesta oikean käsityksen ja pystyy erottamaan sen muista samankaltaisista elintarvikkeista. Toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa laillisesti käytettävän nimen käyttö on kiellettyä vain silloin, jos

elintarvikkeen koostumus tai valmistustapa poikkeaa niin paljon Suomessa samalla nimellä tunnetusta elintarvikkeesta, että kuluttaja ei lisämerkintöjen avullakaan saa elintarvikkeesta oikeaa käsitystä.

Tavaramerkki tai kaupp nimi ei korvaa elintarvikkeen nimeä.

8 §

Ainesosaluettelo

Elintarvikkeen valmistuksessa käytetyt ainesosat ilmoitetaan 7 §:ssä tarkoitetulla elintarvikkeen nimellä. Ainesosat luetaan yhtenä kokonaisuutena (ainesosaluettelo) valmistusajankohdan mukaisen painon mukaan alenevassa järjestyksessä. Luettelon edellä on oltava otsikko ”valmistus- ja lisäaineet”, ”ainesosat”, ”aineosat” tai ”ainekset” taikka lause tai johdanto, johon edellä mainittu otsikko sisältyy.

9 §

Elintarvikkeet, joiden ainesosia ei tarvitse ilmoittaa

Seuraavien elintarvikkeiden ainesosia ei tarvitse ilmoittaa:

1) tuoreet marjat, hedelmät, kasvikset ja sienet, joita ei ole kuorittu, paloitetu eikä käsitelty muulla vastaavalla tavalla;

2) hiilihapotettu vesi, jos sen nimestä käy ilmi, että siihen on lisätty hiilihappoa;

3) käymisen avulla yhdestä valmistusaineesta valmistettu etikka, jos siihen ei ole lisätty muita ainesosia ja jos valmistusaine näkyy sen nimessä;

4) kerma ja hapatettu maitovalmiste, jos niihin ei ole lisätty muita kuin sellaisia maitovalmisteita, entsyymejä tai mikrobiviljelmia, jotka ovat valmistuksen kannalta välttämättömiä;

5) voi ja juusto, jos niihin ei ole lisätty muita kuin sellaisia maitovalmisteita, entsyymejä tai mikrobiviljelmia, jotka ovat valmistuksen kannalta välttämättömiä tai suolaa, joka on muun juuston kuin tuorejuuston ja sulatejuuston valmistuksessa välttämätöntä;

6) elintarvike, joka koostuu yhdestä ainesosasta, jos elintarvikkeen nimi on sama

kuin ainesosan nimi tai jos ainesosa käy selvästi ilmi elintarvikkeen nimestä; sekä

7) juomat, jotka sisältävät yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia ellei muualla lainsäädännössä toisin säädetä.

10 §

Aineet, joita ei pidetä ainesosana

Seuraavia aineita ei pidetä ainesosana eikä niitä tarvitse ilmoittaa ainesosaluettelossa:

1) ainesosan osa, joka on väliaikaisesti erotettu valmistusprosessin aikana, mutta joka on myöhemmin palautettu alkuperäiseen määräänsä;

2) lisäaine, joka on joutunut elintarvikkeeseen ainesosan mukana eikä sillä ole lisäaineellista vaikutusta lopullisessa elintarvikkeessa;

3) lisäaine, jota on käytetty valmistuksen apuaineena;

4) aine tai valmiste, jota on käytetty aromiaineen tai lisäaineen liuottimena tai kantaja-aineena siinä pitoisuudessa, joka on toiminnan kannalta teknisesti välttämätön; sekä

5) lopullisessa elintarvikkeessa edelleen jossain muodossa oleva aine, joka ei ole lisäaine, mutta jota käytetään samalla tavalla ja samassa tarkoituksessa kuin valmistuksen apuainetta.

11 §

Ainesosien ilmoittamista koskevat helpotukset

Elintarvikkeen ainesosana käytettävä marja-, hedelmä-, kasvis- tai sienisekoitus, jossa mikään ainesosa ei ole painoltaan olennaisesti määräävässä asemassa ja jossa näitä ainesosia voidaan sekoittaa vaihtelevia määriä, voidaan merkitä ainesosaluetteloön yleisnimikkeellä ”marjoja”, ”hedelmiä”, ”kasviksia” tai ”sieniä”, jota täydennetään ilmaisulla ”vaihtelevina osuuksina” tai muulla vastaavalla ilmaisulla. Välittömästi näiden ilmaisujen jälkeen on lueteltava käytetyt marja-, hedelmä-, kasvis- tai sienilajit. Sekoitus on mainittava ainesosaluettelossa elintarvikkeessa olevien marja-, hedelmä-, kasvis- tai sienilajien kokonaispainon mukaisessa paikassa.

Ainesosat, joiden osuus on alle 2 painoprosenttia lopullisesta elintarvikkeesta, voidaan luetella halutussa järjestyksessä muiden ainesosien jälkeen.

Samankaltaiset ja keskenään vaihtoehtoiset ainesosat, joita voidaan käyttää elintarvikkeen valmistuksessa muuttamatta elintarvikkeen koostumusta, luonnetta tai oletettua arvoa ja joiden osuus yhteensä on alle 2 painoprosenttia lopullisesta elintarvikkeesta, voidaan merkitä ainesosaluetteloon ilmaisulla ”sisältää ... ja/tai ...”, jos lopullinen elintarvike sisältää jompaa kumpaa tai molempia kahdesta ainesosasta. Tätä säännöstä ei sovelleta lisäaineisiin.

12 §

Ainesosan ilmoittaminen ryhmänimellä

Ainesosat, jotka kuuluvat johonkin liitteessä 1 mainittuun elintarvikeryhmään, voidaan ilmoittaa vastaavalla ryhmänimellä.

13 §

Lisäaineen ilmoittaminen

Lisäaineet, jotka kuuluvat johonkin liitteessä 2 mainittuun ryhmään, ilmoitetaan liitteessä 2 mainitulla käyttötarkoitusta osoittavalla ryhmänimellä ja lisäaineen omalla nimellä tai numerotunnuksella. Jos lisäaine kuuluu useampaan kuin yhteen ryhmään, se ilmoitetaan ryhmänimellä, joka kuvaa lisäaineen pääasiallista käyttötarkoitusta elintarvikkeessa.

14 §

Aromien ilmoittaminen

Aromit ilmoitetaan ainesosaluettelossa sanalla ”aromi(t)” tai aromin tarkemmalla nimellä tai kuvauksella.

Sanaa ”luontainen” tai muuta samaa tarkoittavaa sanaa saa käyttää ainoastaan aromeista, joissa aromiaine sisältää yksinomaan niitä aromiaineita, jotka määritellään aromeista ja niiden valmistusaineista annetun asetuksen (522/1992) 2 §:n 2 kohdan a-alakohdassa.

15 §

Koostetun ainesosan ilmoittaminen

Elintarvikkeen valmistuksessa käytetyn koostetun ainesosan yksittäiset ainesosat voidaan ilmoittaa ainesosaluettelossa painonsa mukaisella paikalla.

Koostettu ainesosa voidaan myös ilmoittaa ainesosaluettelossa omalla nimellään painonsa mukaisella paikalla. Tällöin on välittömästi koostetun ainesosan nimen jälkeen lueteltava sen ainesosat painon mukaan alenevassa järjestyksessä.

Ainesosia ei tarvitse luetella koostetun ainesosan nimen jälkeen, jos

1) koostetun ainesosan koostumus on määriteltä Euroopan yhteisön lainsäädännössä ja jos koostetun ainesosan osuus on alle 2 painoprosenttia lopullisesta elintarvikkeesta;

2) mauste- ja yrttisekoituksissa, joiden osuus on alle 2 painoprosenttia lopullisesta elintarvikkeesta; tai

3) koostettu ainesosa on 9 §:ssä tarkoitettu elintarvike, jonka ainesosia ei tarvitse ilmoittaa.

16 §

Lisätyn veden ja haihtuvien aineiden ilmoittaminen

Lisätty vesi ja haihtuvat aineet ilmoitetaan ainesosaluettelossa niiden valmiissa elintarvikkeessa olevien paino-osuuksien mukaisessa järjestyksessä. Lisätyn veden tai haihtuvien aineiden määrä saadaan vähentämällä lopullisen elintarvikkeen painosta valmistuksessa käytettyjen muiden ainesosien kokonaismäärä. Lisättyä vettä tai haihtuvaa ainetta ei tarvitse ilmoittaa, jos sen määrä on enintään 5 prosenttia lopullisen elintarvikkeen painosta.

17 §

Tiivistetyn tai kuivatun ainesosan ilmoittaminen

Ainesosat, jotka on lisätty elintarvikkeeseen tiivisteinä tai kuivattuina ja jotka palautuvat ennalleen valmistuksen aikana, voidaan ilmoittaa sen painon mukaisesti, joka niillä oli ennen tiivistämistä tai kuivaamista.

Tiivistetyissä tai kuivatuissa elintarvikkeissa, jotka on tarkoitettu nautittavaksi vedellä alkuperäiseen olomuotoonsa tai väkevyyteen palautettuna, voidaan ainesosat ilmoittaa siinä järjestyksessä kuin ne ovat nautintavalmiissa elintarvikkeessa. Pakkauksessa on tällöin ilmoitettava, että kysymyksessä ovat nautintavalmiin elintarvikkeen ainesosat.

18 §

Ainesosana olevan lihan ilmoittaminen

Tässä pykälässä tarkoitetaan:

1) *lihalla* ihmisravinnoksi hyväksytyjä nisäkkäiden ja lintujen luurankolihasia sekä pallealihaa ja puremalihaksia. Lihaan luonnostaan liittyvän rasvan ja sidekudosproteiinin kokonaispitoisuudet eivät saa ylittää 3 momentissa säädettyjä enimmäismääriä; sekä

2) *koneellisesti erotetulla lihalla* sellaista lihaa, joka saadaan poistamalla liha luista luuttomaksi leikkaamisen jälkeen tai siipikarjan ruhoista käyttämällä mekaanisia keinoja, joiden seurauksena lihassyyn rakenne häviää tai muuttuu.

Elintarvikkeen ainesosana käytetty liha voidaan ilmoittaa liitteessä 1 mainitulla ryhmänimellä ”liha”. Ryhmänimen yhteydessä on ilmoitettava eläinlaji(t), jo(i)sta liha tai seoksessa olevat lihalajit ovat peräisin.

Lihaan luonnostaan liittyvän rasvan ja sidekudosproteiinin kokonaispitoisuudet eivät saa ylittää seuraavia enimmäismääriä:

1) muiden nisäkkäiden kuin sian ja kaniinin lihan kokonaisrasvapitoisuus enintään 25 prosenttia ja sidekudosproteiinipitoisuus enintään 25 prosenttia proteiinin kokonaismäärästä;

2) sian lihan kokonaisrasvapitoisuus enintään 30 prosenttia ja sidekudosproteiinipitoisuus enintään 25 prosenttia proteiinin kokonaismäärästä; sekä

3) kaniinin ja lintujen lihan kokonaisrasvapitoisuus enintään 15 prosenttia ja sidekudosproteiinipitoisuus enintään 10 prosenttia proteiinin kokonaismäärästä.

Jos ainesosana käytettävän lihan rasva- ja/tai sidekudosproteiinipitoisuudet ovat korkeammat kuin 3 momentissa säädetään, ilmoitettavaa lihapitoisuutta on vastaavasti pie-

nennettävä, ja rasva ja/tai sidekudosproteiini on ilmoitettava erikseen ainesosaluettelossa.

Koneellisesti erotettu liha, elimet ja muut lihan määritelmän ulkopuolelle jäävät eläimestä peräisin olevat ainesosat on ilmoitettava omilla nimillään ainesosaluettelossa. Tällöin on myös ilmoitettava eläinlaji, josta ainesosa on peräisin. Eläinlajia ei tarvitse ilmoittaa, jos ainesosan nimi yleisesti liitetään tiettyyn eläinlajiin.

Mitä tässä pykälässä säädetään ainesosana olevan lihan ilmoittamisesta, ei sovelleta sellaisenaan kaupan pidettävän paloittelun lihan tai ruhonosien pakkausmerkintöihin.

19 §

Makeutusaineen ilmoittaminen

Elintarvikkeeseen, johon on käytetty makeutusaineena elintarvikkeissa käytettävistä makeutusaineista annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (1657/1995) tarkoitettua makeutusainetta, on elintarvikkeen nimeen tai sen yhteyteen tehtävä seuraavat merkinnät:

1) makeutusainetta/-aineita sisältävä elintarvike: ”sisältää makeutusainetta/-aineita” tai ”makeutettu...(makeutusaineen/-aineiden nimi/nimet)”;

2) lisättyä sokeria/sokereita ja makeutusainetta/-aineita sisältävä elintarvike: ”sisältää sokeria/sokereita ja makeutusainetta/-aineita” tai ”makeutettu sokerilla/sokereilla ja...(makeutusaineen/-aineiden nimi/nimet)”;

3) aspartaamia sisältävä elintarvike: ”sisältää fenyylialaniinin lähteen”.

Elintarvikkeeseen, joka sisältää yli 10 prosenttia polyoleja, on polyolien käyttötarkoituksesta riippumatta tehtävä elintarvikkeen nimeen tai sen yhteyteen merkintä ”liiallisella käytöllä voi olla laksatiivisia vaikutuksia”.

20 §

Pakkauskaasun ilmoittaminen

Elintarvikkeen, jonka säilyvyyttä on lisätty elintarvikelisiä aineista annetun asetuksen (521/1992) mukaisesti sallitulla pakkauskaasulla, pakkauskaasun on tehtävä merkintä ”pakattu suojakaasuun”.

21 §

Kiniinin ja kofeiinin ilmoittaminen

Elintarvikkeen aromiaineena käytetty kiniini ja kofeiini on ilmoitettava omalla nimellään elintarvikkeen nimen yhteydessä tai ainesosaluettelossa sanan ”aromi” yhteydessä.

Juomaan, joka nautintavalmiina sisältää mistä tahansa lähteestä peräisin olevaa kofeiinia enemmän kuin 150 mg/l, on tehtävä merkintä ”korkea kofeiinipitoisuus (...mg/100 ml). Merkinnän on oltava juoman nimen yhteydessä. Merkintää ei vaadita sellaisiin kahvi- tai teepohjaisiin juomiin eikä kahvi- tai teeuutteesta valmistettuihin juomiin, joiden nimessä on sana ”kahvi” tai ”tee”.

22 §

Glysyrritsiinihapon ilmoittaminen

Makeisiin ja juomiin, joihin on lisätty lakritsikasvia (*Glycyrrhiza glabra*) tai glysyrritsiinihappoa taikka sen ammoniumsuolaa sellaisenaan ja jotka sisältävät glysyrritsiinihappoa tai sen ammoniumsuolaa vähintään 100 mg/kg tai 10 mg/l, on tehtävä välittömästi ainesosaluettelon jälkeen merkintä ”sisältää lakritsia”. Merkintää ei tarvitse tehdä, jos sana ”lakritsi” on mainittu ainesosaluettelossa tai elintarvikkeen nimessä. Jos elintarvikkeessa ei ole ainesosaluetteloa, merkintä on tehtävä elintarvikkeen nimen yhteyteen.

Makeisiin, joihin on lisätty lakritsikasvia tai glysyrritsiinihappoa taikka sen ammoniumsuolaa sellaisenaan ja jotka sisältävät glysyrritsiinihappoa tai sen ammoniumsuolaa vähintään 4 g/kg, on tehtävä välittömästi ainesosaluettelon jälkeen merkintä ”sisältää lakritsia – kohonneesta verenpaineesta kärsivien henkilöiden on vältettävä tuotteen liiallista nauttimista”. Jos elintarvikkeessa ei ole ainesosaluetteloa, merkintä on tehtävä elintarvikkeen nimen yhteyteen.

Juomiin, joihin on lisätty lakritsikasvia tai glysyrritsiinihappoa taikka sen ammoniumsuolaa sellaisenaan ja jotka sisältävät glysyrritsiinihappoa tai sen ammoniumsuolaa vähintään 50 mg/l tai vähintään 300 mg/l, kun on kyse yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia

sisältävistä juomista, on tehtävä välittömästi ainesosaluettelon jälkeen merkintä ”sisältää lakritsia – kohonneesta verenpaineesta kärsivien henkilöiden on vältettävä tuotteen liiallista nauttimista”. Jos elintarvikkeessa ei ole ainesosaluetteloa, merkintä on tehtävä elintarvikkeen nimen yhteyteen.

23 §

Yliherkkyyttä aiheuttavien ainesosien ilmoittaminen

Kaikki elintarvikkeen valmistuksessa käytetyt ja lopullisessa elintarvikkeessa edelleen jossain muodossa olevat ainesosat, jotka on mainittu liitteessä 3 tai jotka ovat peräisin liitteessä 3 mainituista ainesosista, on ilmoitettava ainesosaluettelossa nimellä, josta käy ilmi ainesosan kasvi- tai eläinalkuperä. Ainesosan alkuperää ei tarvitse ilmoittaa ainesosaluettelossa, jos se on mainittu elintarvikkeen nimessä, jos ainesosa liitetään yleisesti tiettyyn alkuperään tai jos alkuperä on ilmoitettu jonkin toisen ainesosan yhteydessä.

Yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävään juomaan, joka sisältää liitteessä 3 mainittua ainesosaa tai liitteessä 3 mainitusta ainesosasta peräisin olevaa ainesosaa, on tehtävä merkintä ”sisältää” ja välittömästi sen yhteydessä mainittava ainesosan nimi, josta käy ilmi ainesosan kasvi- tai eläinalkuperä. Merkintää ei tarvitse tehdä, jos ainesosa on mainittu juoman nimessä tai omalla nimellään ainesosaluettelossa.

Liitteessä 3 mainittujen ainesosien tai niistä peräisin olevien ainesosien ilmoittamiseen ei sovelleta niitä helpotuksia, joista 9 – 15 §:ssä säädetään.

24 §

Ruokasuolan määrän ilmoittaminen

Seuraavien elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä on ilmoitettava ruokasuolan (natriumkloridi) kokonaismäärä painoprosentteina:

- 1) makkarat ja muut lihavalmisteet;
- 2) kalavalmisteet;
- 3) ruokaleipä, näkkileipä ja hapankorppu;
- 4) liemet, keitot ja kastikkeet, myös jauheena ja tiivisteinä;

- 5) muut puolivalmiit tai valmiit ruoat; sekä
6) ruokasuolaa sisältävät mausteseokset.

25 §

Elintarvikkeiden ilmoittaminen voimakassuolaiseksi

Sen lisäksi, mitä 24 §:ssä säädetään, on seuraavien elintarvikkeiden pakkaukseen tehtävä merkintä ”voimakassuolainen” tai ”lisätty paljon suolaa”, jos elintarvikkeen suolapitoisuus (natriumkloridi) on:

- 1) juustossa yli 1,4 painoprosenttia;
- 2) leikkele-, ruoka- ja raakamakkarassa yli 1,8 painoprosenttia;
- 3) ruokaleivässä yli 1,3 painoprosenttia;
- 4) näkkileivässä ja hapankorpussa yli 1,7 painoprosenttia; ja
- 5) aamiaismuroissa ja -hiutaleissa yli 1,7 painoprosenttia.

26 §

Elintarvikkeiden ilmoittaminen vähäsuolaiseksi

Seuraavien elintarvikkeiden pakkaukseen saa tehdä merkinnän ”vähäsuolainen” tai ”kevyesti suolattu” tai muun vastaavan merkinnän, jos elintarvikkeen suolapitoisuus (natriumkloridi) on:

- 1) juustossa enintään 0,7 painoprosenttia;
- 2) makkarassa ja muussa lihavalmistuksessa enintään 1,2 painoprosenttia;
- 3) kalavalmistuksessa enintään 1,0 painoprosenttia;
- 4) ruokaleivässä enintään 0,7 painoprosenttia;
- 5) näkkileivässä ja hapankorpussa enintään 1,2 painoprosenttia;
- 6) aamiaismuroissa ja -hiutaleissa enintään 1,0 painoprosenttia;
- 7) liemissä, keitoissa ja kastikkeissa nautintavalmiina enintään 0,5 painoprosenttia; ja
- 8) muissa puolivalmiissa tai valmiissa ruoissa enintään 0,5 painoprosenttia;

27 §

Ruokasuolan korostaminen

Jos elintarvikkeen pakkausmerkinnöissä on

25 tai 26 §:ssä tarkoitettu merkintä tai muu ruokasuolan korostamista koskeva ilmoitus, on pakkausmerkinnöissä ilmoitettava ruokasuolan kokonaismäärä painoprosentteina.

28 §

Ainesosan määrän ilmoittaminen

Elintarvikkeen pakkauksessa on ilmoitettava elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa käytettävän ainesosan määrä ainakin seuraavissa tapauksissa:

- 1) jos ainesosa ilmoitetaan elintarvikkeen nimessä tai kuluttaja tavallisesti yhdistää sen elintarvikkeen nimeen;
- 2) jos ainesosaa korostetaan pakkausmerkinnöissä sanoin, kuvin tai muulla vastaavalla tavalla; tai
- 3) jos ainesosa on elintarvikkeessa olennainen ja erottaa sen muista elintarvikkeista, joiksi elintarviketta nimen tai ulkonäön vuoksi voisi muuten luulla.

Mitä 1 momentissa säädetään ainesosan määrän ilmoittamisesta, koskee myös ainesosia, jotka ilmoitetaan ryhmänimellä.

29 §

Ainesosan määrän ilmoittamista koskevat poikkeukset

Edellä 28 §:ssä säädetty ainesosan määrän ilmoittaminen ei ole pakollista, jos

- 1) elintarvikkeen valutettu nettopaino ilmoitetaan 32 §:n 2 momentin mukaisesti;
- 2) ainesosan määrä on ilmoitettava merkinnöissä muun Euroopan yhteisön lainsäädännön nojalla;
- 3) ainesosaa käytetään pieninä määrinä maustamiseen;
- 4) valmisteen nimessä mainittu ainesosa ei vaikuta kuluttajan valintaan, koska ainesosan määrän vaihtelu ei ole oleellinen elintarvikkeen ominaisuuksien kannalta eikä sen avulla voida erottaa elintarviketta muista vastaavista elintarvikkeista;
- 5) Euroopan yhteisön lainsäädännössä määritellään ainesosan määrä, mutta ei veloiteta ilmoittamaan sitä merkinnöissä;
- 6) marja-, hedelmä-, kasvis-, sieni-, mauste- ja yrttisekoituksissa, joissa mikään ainesosa ei

ole painoltaan olennaisesti määrävässä asemassa.

Mitä 28 §:ssä säädetään ainesosan määrän ilmoittamisesta ei sovelleta, jos

1) makeutusaineen tai makeutusaineen ja lisätyn sokerin käytöstä on ilmoitettu 19 §:n mukaisesti; eikä

2) vitamiinien ja kivennäisaineiden lisäämisestä on ilmoitettu elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnöistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (1496/1993) mukaisesti.

30 §

Ainesosan määrän ilmoittamistapa

Ainesosan määrä ilmoitetaan ainesosan lisäämishetken mukaisesti prosentteina kaikkien käytettävien ainesosien yhteismäärästä (reseptistä).

Ainesosan määrä ilmoitetaan elintarvikkeen nimen yhteydessä tai ainesosaluettelossa kyseisen ainesosan kohdalla.

31 §

Ainesosan määrän ilmoittamistapaa koskevat poikkeukset

Poiketen siitä, mitä 30 §:ssä säädetään

1) käytetyn ainesosan määrä on ilmoitettava painoprosentteina lopullisesta elintarvikkeesta silloin, kun elintarvikkeesta poistetaan vettä lämpö- tai muulla käsittelyllä. Jos ainesosan määrä näin ilmoitettuna ylittää 100 prosenttia, prosenttimäärän sijaan on ilmoitettava se ainesosan painomäärä, joka on käytetty lopullisen elintarvikkeen 100 grammaa kohti;

2) elintarvikkeen valmistuksessa käytettyjen haihtuvien ainesosien määrä on ilmoitettava painoprosentteina lopullisesta elintarvikkeesta;

3) ainesosat, jotka on lisätty tiivisteinä tai kuivattuina ja jotka palautuvat ennalleen valmistuksen aikana, voidaan ilmoittaa sen painon mukaisesti, joka niillä oli ennen tiivistämistä tai kuivattamista;

4) tiivistetyn tai kuivatun elintarvikkeen ainesosat voidaan ilmoittaa sen painon perusteella, mikä niillä on nautintavalmiissa

elintarvikkeessa silloin, kun elintarvike on tarkoitettu nauttavaksi vedellä alkuperäiseen olomuotonsa tai väkevyyteensä palautettuna.

32 §

Sisällön määrän ilmoittaminen

Sisällön määrä on ilmoitettava nestemäisestä elintarvikkeesta Suomessa yleisesti käytetyin paino- tai tilavuusyksiköin ja muusta elintarvikkeesta painoyksiköin sen suuruusena kuin se on pakkaushetkellä.

Jos kiinteää elintarviketta myydään suola-, mauste-, sokeri- tai muussa vastaavassa liemessä, jolla ei ole ratkaisevaa merkitystä kuluttajan valinnan kannalta, pakkauksessa on ilmoitettava sisällön kokonaismäärän yhteydessä myös kiinteän elintarvikkeen valuttu nettopaino.

Sisällön määrää ei tarvitse ilmoittaa, jos se on vähemmän kuin 5 grammaa tai 5 millilitraa. Tätä säännöstä ei sovelleta mausteisiin eikä mausteyrteihin.

33 §

Marjojen, hedelmien, kasvien ja sienten sisällön määrän ilmoittaminen

Tuoreiden marjojen, hedelmien, kasvien ja sienten pakkauksena olevan verkon, kalvon tai muun vähäisen päällyksen voi sisällyttää elintarvikkeen sisällön määrään. Sisällön määrää ei tarvitse merkitä pakkaukseen, jos elintarvike punnitaan ostohetkellä.

34 §

Vähimmäissäilyvyysaika

Pakkaukseen on merkittävä ajankohta, johon asti ainakin elintarvike asianmukaisesti säilytettyinä säilyttää sille tyypilliset ominaisuudet. Ajankohta on ilmoitettava käyttämällä ilmaisua ”parasta ennen”, jonka jälkeen ajankohta merkitään

1) päivänä ja kuukautena nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna, jos elintarvikkeen säilyvyys on enintään 3 kuukautta;

2) kuukautena ja vuotena nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna, jos elintarvik-

keen säilyvyys on enemmän kuin 3 kuukautta mutta enintään 18 kuukautta; tai

3) vuoden tarkkuudella, jos elintarvikkeen säilyvyys on enemmän kuin 18 kuukautta.

Vähimmäissäilyvyysaika voidaan aina ilmoittaa muodossa päivä, kuukausi ja vuosi nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna.

35 §

Vähimmäissäilyvyysajan ilmoittamista koskevat poikkeukset

Seuraavissa elintarvikkeissa ei tarvitse ilmoittaa vähimmäissäilyvyysaikaa:

1) tuoreet marjat, hedelmät, kasvikset ja sienet, joita ei ole kuorittu, pilkottu eikä muulla vastaavalla tavalla käsitelty; tätä poikkeusta ei sovelleta ituihin eikä muihin vastaaviin tuotteisiin;

2) täysmehut, nektarit, mehut, virvoitusjuomat ja yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät juomat, jotka on tarkoitettu suurta louksille ja jotka on pakattu suurempiin kuin 5 litran pakkauksiin;

3) leipomotuotteet ja leivät, jotka ovat ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne tavallisesti nautitaan yhden vuorokauden kuluessa;

4) etikka;

5) suola ja suolavalmisteet;

6) sokeri;

7) makeiset, jotka koostuvat lähes yksinomaan maustetuista tai värjätyistä sokereista;

8) purukumi ja muut vastaavat pureskeltavat elintarvikkeet;

9) jäätelön annospakkaukset;

10) viinit, liköörit, kuohuviinit, maustetut viinit ja vastaavat tuotteet, jotka on valmistettu muista hedelmistä kuin viinirypäleistä sekä CN-koodiin 2206 00 91, 2206 00 93 ja 2206 00 99 kuuluvat rypäleistä ja käymättömästä rypälemehusta valmistetut juomat; sekä

11) juomat, jotka sisältävät vähintään 10 tilavuusprosenttia alkoholia.

36 §

Viimeinen käyttöajankohta ja säilytysohje

Mikrobiologisesti helposti pilaantuvan elintarvikkeen pakkauksessa ilmoitetaan vähimmäissäilyvyysajankohdan sijasta viimei-

nen käyttöajankohta ja säilytysohje. Viimeinen käyttöajankohta ilmoitetaan käyttämällä ilmaisua ”viimeinen käyttöajankohta” tai ”viimeinen käyttöpäivä”, jonka jälkeen ajankohta merkitään päivänä ja kuukautena sekä haluttaessa myös vuotena nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna. Viimeisen käyttöajankohdan jälkeen elintarviketta ei saa käyttää myöskään myytävän tai tarjottavan elintarvikkeen valmistuksessa.

37 §

Elintarvike-erän tunnus

Elintarvike-erän tunnuksena on käytettävä merkintää, jonka perusteella voidaan tunnistaa erä, johon elintarvike kuuluu. Tunnuksen eteen on merkittävä kirjain ”L”, ellei tunnus muuten erotu selvästi muista pakkausmerkinnöistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun merkinnän sijasta voidaan käyttää säilyvyysaikaan liittyviä ilmaisuja, kuten ”parasta ennen” ja päivämäärä tai ”viimeinen käyttöajankohta” tai ”viimeinen käyttöpäivä” ja päivämäärä edellyttäen, että ilmoitetaan ainakin päivä ja kuukausi nimenomaan tässä järjestyksessä mainittuna.

Erän määrittää ja tunnuksen merkitsee elintarvikkeen tuottaja, valmistaja, pakkaaja tai myyjä.

Elintarvike-erän tunnusta ei tarvitse merkitä jäätelön annospakkauksiin. Ryhmäpakkauksessa on kuitenkin oltava tunnus, jonka avulla erä voidaan tunnistaa.

38 §

Pakkaamattoman elintarvike-erän tunnus

Pakkaamattoman elintarvikkeen elintarvike-erän tunnus ja tarvittaessa kirjain ”L” on merkittävä kuljetuspakkaukseen, -astiaan tai -laatikkoon tai jos tällaista ei ole, asiaankuuluviin kaupallisiin asiakirjoihin.

39 §

Pakkaamattoman elintarvikkeen alkuperä

Myytäessä elintarvikkeita pakkaamattomina tai tuottaessa elintarvikkeita maahan

muulla tavalla kuin kuluttajalle tai suurtaloudelle valmiiksi pakattuna, on myynti- tai kuljetuslaatikossa tai -astiassa, niiden välittömässä läheisyydessä olevassa esitteessä tai muulla tavalla selvästi ilmoitettava tuotteen alkuperämaa tai -alue, jos alkuperän ilmoittamista jättäminen voi johtaa kuluttajaa harhaan.

40 §

*Pakkausmerkintöjä koskevat muut
helpotukset*

Pakollisten pakkausmerkintöjen tekemiseen sovelletaan seuraavia helpotuksia:

1) pakkaukseen, jonka suurimman pinnan pinta-ala on alle 10 cm², on merkittävä ainakin elintarvikkeen nimi, sisällön määrä, yliherkkyyttä aiheuttavat ainesosat siten kuin 23 §:ssä säädetään, vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta ja säilytysohje ellei 35 §:stä muuta johdu sekä elintarvikkeen alkoholipitoisuus 6 §:n 12 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

2) uudelleen käytettäviin pysyvästi merkittyihin etiketittömiin lasipulloihin on merkittävä ainakin elintarvikkeen nimi, sisällön määrä, yliherkkyyttä aiheuttavat ainesosat siten kuin 23 §:ssä säädetään, vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta ja säilytysohje ellei 35 §:stä muuta johdu sekä elintarvikkeen alkoholipitoisuus 6 §:n 12 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

3) elintarvikkeeseen, joka pakataan myyntipaikassa, on merkittävä ainakin elintarvikkeen nimi, sisällön määrä, alkuperämaa tai -alue, jos sen puuttuminen voi johtaa kuluttajaa harhaan, yliherkkyyttä aiheuttavat ainesosat siten kuin 23 §:ssä säädetään, sekä elintarvikkeen alkoholipitoisuus 6 §:n 12 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa; jos elintarvikkeen säilyvyys on alle 3 kuukautta, siihen on merkittävä lisäksi vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta ja säilytysohje, ellei 35 §:stä muuta johdu;

4) ammattikoulussa tai muussa vastaavassa oppilaitoksessa oppilastyönä valmistettujen ja siellä myytävien elintarvikkeiden pakkauksiin on merkittävä ainakin elintarvikkeen nimi, sisällön määrä, yliherkkyyttä aiheuttavat ainesosat siten kuin 23 §:ssä säädetään, vähim-

mässäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta ja säilytysohje ellei 35 §:stä muuta johdu sekä elintarvikkeen alkoholipitoisuus 6 §:n 12 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

5) koti- tai maatilataloudessa valmistettujen ja myyjäisissä tai vastaavissa tilaisuuksissa tilapäisesti myytävien elintarvikkeiden pakkauksiin on merkittävä ainakin elintarvikkeen nimi, yliherkkyyttä aiheuttavat ainesosat siten kuin 23 §:ssä säädetään sekä valmistuspäivä;

6) tuoreita marjoja, hedelmiä, kasviksia ja sienä sisältävään pakkaukseen, joka on kokonaan tai osittain läpinäkyvä, on merkittävä ainakin sisällön määrä ottaen huomioon 11 §:ssä säädetään sekä alkuperämaa tai -alue, jos sen puuttuminen voi johtaa kuluttajaa harhaan;

7) elintarvikkeen ainesosana käytetyssä ruokasuolavalmisteessa olevien ruokasuolaa korvaavien lisäaineiden ryhmänimiä ei tarvitse ilmoittaa;

8) kypsentämättömän kinkun pakkaukseen ei tarvitse merkitä sisällön määrää, jos kinkku punnitaan myyntipaikassa ja sisällön määrä ilmoitetaan kuluttajalle;

9) ulkopakkaukseen ei tarvitse tehdä merkintöjä siltä osin kuin ne ovat selvästi nähtävissä pakkausta avaamatta;

10) suklaamuniin ja muihin vastaaviin suklaasta valmistettuihin koristemakeisiin sekä yksittäin myytäviin suklaakonvehteihin ja suklaapaloihin ei tarvitse merkitä vähimmäissäilyvyysaikaa eikä elintarvike-erää osoittavaa merkintää, jos mainitut merkinnät on tehty valmisteen ryhmäpakkaukseen.

41 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tällä asetuksella kumotaan:

— kauppaja- ja teollisuusministeriön päätös elintarvikkeen nimestä ja ainesosien ilmoittamisesta (611/1998) siihen myöhemmin tehdyine muutoksineen; sekä

— kauppaja- ja teollisuusministeriön asetus elintarvikkeen ainesosana olevan lihan ilmoittamisesta pakkausmerkinnöistä (986/2002).

Tuotteiden, jotka eivät täytä tämän asetuksen 15 ja 23 §:n vaatimuksia, kaupan pitä-

minen on kiellettyä 25 päivästä marraskuuta 2005 lukien. Tuotteet, jotka on valmistettu ja pakattu ennen mainittua päivää, saadaan kuitenkin myydä loppuun edellyttäen, että ne täyttävät ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleet vaatimukset.

Tuotteiden, jotka eivät täytä tämän asetuk-

sen 22 §:n vaatimuksia, kaupan pitäminen on kiellettyä 20 päivästä toukokuuta 2006 lukien. Tuotteet, jotka on valmistettu ja pakattu ennen mainittua päivää, saadaan kuitenkin myydä loppuun edellyttäen, että ne täyttävät ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleet vaatimukset.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2004

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen*

Neuvotteleva virkamies Anne Haikonen

Ainesosien ryhmänimet

<i>Elintarvikeryhmä</i>	<i>Ryhmänimi</i>
Kaikkien kasviöljyjen paitsi oliiviöljyn, ja eläinöljyjen yleisnimi. Jos öljy on kovettu, kovettamisesta on mainittava ainesosaluettelossa öljyn nimen tai ryhmänimen yhteydessä sanalla ”kovetettu”.	”kasviöljy” tai ”eläinöljy”
Kaikkien kasvirasvojen ja eläinrasvojen yleisnimi. Jos rasva on kovetettu, kovettamisesta on mainittava ainesosaluettelossa rasvan tai ryhmänimen yhteydessä sanalla ”kovetettu”.	”kasvirasva” tai ”eläinrasva”
Kahdesta tai useammasta viljalajista tehtyjen jauhoseosten yleisnimi, jota on täydennettävä luettelemalla seokseen käytetyt viljat painon mukaan alenevassa järjestyksessä.	”jauhot”
Kaikkien tärkkelysten ja fysikaalisesti tai entsyymaattisesti muunnettujen tärkkelysten yleisnimi.	”tärkkelys”
Kaikkien kalalajien yleisnimi, ellei pakkauksessa korosteta valmistuksessa käytetyn kalan tai käytettyjen kalojen nimeä.	”kala”
Kaikkien juustojen ja niiden seosten yleisnimi, ellei pakkauksessa korosteta valmistuksessa käytetyn juuston tai käytettyjen juustojen nimeä.	”juusto”
Kaikkien mausteiden yleisnimi, ellei niiden yhteismäärä ylitä 2 prosenttia elintarvikkeessa.	”mausteet” tai ”mausteseos”
Kaikkien mausteyrttien yleisnimi, ellei niiden yhteismäärä ylitä 2 prosenttia elintarvikkeessa.	”mausteyrtit” tai ”mausteyrttiseos”
Purukumien perustana käytettyjen kumiainesmassojen yleisnimi.	”purukumin perusmassa”
Kaikkien paistettujen, kuivattujen ja hienonnettujen viljavalmisteen yleisnimi.	”korppujauho”
Kaikkien sakkaroosituotteiden yleisnimi.	”sokeri”
Vedettömän glukoosin ja glukoosimonohydraatin yleisnimi.	”glukoosi”

Kaikkien nestemäisten ja kuivien tärkkelyssiirappien yleisnimi	”tärkkelyssiirappi” tai ”glukoosisiirappi”
Kaikkien maitoproteiinien (kaseiinien, kaseinaattien ja heraproteiinien) ja niiden seosten yleisnimi.	”maitoproteiinit”
Puristetun ja puhdistetun kaakaovoin yleisnimi.	”kaakaovoi”
Kaikkien neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1493/99 määriteltujen viinityyppien yleisnimi.	”viini”
Kaikkien elintarvikkeen ainesosan käytettävien lihalajien yleisnimi.	”liha” ¹⁾

¹⁾ ryhmänimen ”liha” yhteydessä on ilmoitettava eläinlaji(t), jo(i)sta liha on peräisin

Lisäaineet, jotka on ilmoitettava asianomaisella ryhmänimellä ja lisäaineen omalla nimellä tai numerotunnuksella

- 1) arominvahvenne;
- 2) emulgointiaine;
- 3) hapettumisenestoaine;
- 4) happo;
- 5) happamuudensäätöaine;
- 6) hyytelöimisaine;
- 7) jauhonparanne;
- 8) kiinteyttämisaaine;
- 9) kosteudensäilyttäjä;
- 10) makeutusaine;
- 11) muunnettu tärkkelys ¹⁾;
- 12) nostatusaine;
- 13) paakkuuntumisenestoaine;
- 14) pintakäsittelyaine;
- 15) ponneaine;
- 16) sakeuttamisaine;
- 17) stabilointiaine;
- 18) sulatesuola²⁾;
- 19) säilöntäaine;
- 20) täyteaine;
- 21) vaahdonestoaine; sekä
- 22) väri;

¹⁾ Käytettäessä ryhmänimeä ”muunnettu tärkkelys” ei lisäaineen omaa nimeä eikä numerotunnusta tarvitse ilmoittaa.

²⁾ Ryhmänimellä ”sulatesuola” voi ilmoittaa vain sulatejuustojen valmistuksessa käytettävät sulatesuolat.

Asetuksen 23 §:ssä tarkoitettut yliherkkyyttä aiheuttavat ainesosat

- 1) gluteenia sisältävät viljat (vehnä, ruis, ohra, kaura, speltti, kamut-vilja sekä niiden hybridikannat) ja viljatuotteet;
- 2) äyriäiset ja äyriäistuotteet
- 3) kananmunat ja munatuotteet;
- 4) kalat ja kalatuotteet;
- 5) maapähkinät ja maapähkinätuotteet;
- 6) soija ja soijatuotteet;
- 7) maito ja maitotuotteet (laktoosi mukaan lukien);
- 8) pähkinät: manteli (*Amygdalus communis L.*), hasselpähkinä (*Corylus avellana*), saksanpähkinä (*Juglans regia*), cashewpähkinä (*Anacardium occidentale*), pekaanipähkinä (*Carya illinoensis (Wangenh) K. Koch*), parapähkinä (*Bertholletia excelsa*), pistaasipähkinä (*Pistacia vera*), Macadamia pähkinä ja Queensland pähkinä (*Macadamia ternifolia*) sekä pähkinätuotteet;
- 9) selleri ja sellerituotteet;
- 10) sinappi ja sinappituotteet;
- 11) seesaminsiemenet ja seesaminsientuotteet; sekä
- 12) rikkidioksidi ja sulfiitti, joiden pitoisuudet ovat yli 10 mg/kg tai 10 mg/l SO₂:na ilmaistuna.

